

Osnovna šola Gornja Radgona, Prežihova 1, 9250 Gornja Radgona

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

za šolsko leto 2023/24

Maj, 2023

Spoštovani starši/dragi učenci,

osnovne šole poleg obveznega programa izvajajo tudi pouk neobveznih in obveznih izbirnih predmetov.

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

Šola za učence 1. razreda ponuja pouk prvega tujega jezika kot neobvezni izbirni predmet.

Šola za učence 4., 5. in 6. razreda ponuja pouk iz naslednjih neobveznih izbirnih predmetov: računalništva, športa, tehnike, umetnosti in drugega tujega jezika, z učenjem katerega lahko učenci nadaljujejo tudi v 7., 8. in 9. razredu.

Učenci lahko izberejo **največ dve uri pouka neobveznih izbirnih predmetov**.

Če učenec kot neobvezni izbirni predmet izbere 2. tuji jezik, drugih neobveznih izbirnih predmetov ne more več izbrati. Če učenec kot neobvezni izbirni predmet ni izbral 2. tujega jezika, lahko izbere največ dva izmed ostalih ponujenih neobveznih izbirnih predmetov.

Neobvezni izbirni predmeti so **neobvezni**, torej jih ni nujno izbrati. **Ko pa se učenec za predmet odloči, ga mora obvezno obiskovati do konca šolskega leta.** Učenci pri izbranem predmetu pridobijo oceno, ki je enakovredna ostalim ocenam in se zapiše v spričevalo. Prav tako so starši dolžni opravičiti odsotnost od pouka izbranega neobveznega izbirnega predmeta.

Učenec lahko vsako leto zamenja neobvezni izbirni predmet, če to želi, lahko pa svoje znanje pri istem neobveznem izbirnem predmetu nadgrajuje in pogloblja v vsem obdobju.

Pri pripravi in organizaciji urnika je potrebno upoštevati, da sodijo neobvezni izbirni predmeti v razširjeni program osnovne šole, zato ti predmeti ne morejo biti uvrščeni v urnik med obvezne predmete.

Učenci naj pri izbiri upoštevajo svoja zanimanja, sposobnosti in močna področja. Predstavitve predmetov si lahko preberejo v spletni publikaciji oziroma dodatne informacije poiščejo pri učitelju, učni načrti predmetov pa so objavljeni na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije (<https://www.gov.si/teme/programi-in-ucni-nacrti-v-osnovni-soli/>).

O izbiri bodo učenci in starši obveščeni pred koncem šolskega leta.

Na začetku šolskega leta imajo učenci dva tedna časa za **popravek svoje izbire. V tem primeru se lahko vključijo v skupino, kjer je še prostor in je izbira usklajena z njihovim urnikom. **Po 15. 9. 2023 prestopi niso več možni.****

Rokovnik:

Maj: učenci oz. njihovi starši/zakoniti zastopniki dobijo na elektronski naslov navodila za prijavo na izbirne predmete in skupaj opravijo izbor preko portala Lo.Polis (<https://www.lopolis.si/>) ali izpolnijo priloženo spletno prijavnico in jo v e-obliki posredujejo na dogovorjen elektronski naslov.

Maj, junij: oblikovanje skupin.

Junij: učenci oz. njihovi starši/zakoniti zastopniki prejmejo obvestilo o izbranih izbirnih predmetih, ki se bodo izvajali v naslednjem šolskem letu.

Začetek septembra: čas za »popravek« svoje izbire, vendar so spremembe možne le v okviru oblikovanih skupin in v skladu z normativi, ki veljajo za določeno skupino.

Sredina septembra: zaključek postopka – spremembe niso več možne.

Ponujeni neobvezni izbirni predmeti (4. – 6. razred)

- [2. tuji jezik](#)
- [Računalništvo](#)
- [Šport](#)
- [Tehnika](#)
- [Umetnost](#)

2. tuji jezik – angleščina/nemščina

Pouk 2. tujega jezika kot neobveznega izbirnega predmeta je prispevek k večjezičnosti in razumevanju večkulturnosti tako v lastnem okolju kot v Evropi in zunaj njenih meja. Že po svoji naravi je povezovalac med različnimi kulturami. Razvijanje sporazumevalne zmožnosti v 2. tujem jeziku v okviru posameznikove ali družbene večjezičnosti pomeni dviganje jezikovne zavesti in spodbujanje medkulturnega sporazumevanja, kar omogoča medkulturni dialog, kakovostnejše sobivanje in medsebojno spoštovanje.

Uvedba 2. tujega jezika v osnovno šolo je dodatna možnost za medkulturno zблиževanje v raznoliki večjezični skupnosti in izziv za razumevanje drugačnosti. S poudarjanjem te drugačnosti in primerjanja z lastno kulturo učenec krepi narodnostno identiteto ter usvaja in ponotrani posebnosti prvega jezika. Učenci se z učenjem 2. tujega jezika usposablajo za govorne in pisne stike, za pridobivanje in razumevanje informacij v tujem jeziku. Znanje več tujih jezikov omogoča učencem dostop do različnih avtentičnih virov; s tem pridobivajo in poglobljajo splošno znanje ter širijo večjezičnost in medkulturnost. Z učenjem 2. tujega jezika učenci prepoznajo in ozaveščajo razlike in podobnosti med lastno kulturo in drugimi kulturami. Pri tem poglobljajo zavest o lastni kulturni identiteti, vzpostavljajo in razvijajo pozitiven odnos do drugih kultur.

2. tuji jezik ima v primerjavi s 1. tujim jezikom drugačno vlogo. Medtem ko 1. tuji jezik vodi do najvišjih in najkompleksnejših zmožnosti, je pri 2. tujem jeziku večji poudarek na sporazumevalnih in učnih strategijah ter medjezikovni in medkulturni ozaveščenosti. Pri učenju 1. tujega jezika učenci pridobijo temeljna znanja, ki so podlaga za učenje nadaljnjih jezikov. 2. tuji jezik pa mora upoštevati in izhajati iz že usvojenega znanja prvega jezika in 1. tujega jezika, kar učencu pomaga vzpostaviti pozitiven odnos do učenja tega jezika.

Časovni obseg

Pouk 2. tujega jezika, ki poteka od 4. do 9. razreda, izvajamo v obsegu dveh ur na teden.

Učenec se v pouk 2. tujega jezika vključi prostovoljno, vendar ga mora, ko se vanj vključi, obiskovati do konca pouka v tekočem šolskem letu.

Računalništvo

V današnji družbi ima računalništvo pomembno vlogo, saj je vključeno v vsa področja našega življenja. Da bi bili v tej družbi uspešni, moramo razumeti delovanje informacijsko-komunikacijskih tehnologij in konceptov, na katerih temelji tehnologija. Neobvezni izbirni predmet seznanja učence z različnimi področji računalništva. Predmet ne temelji na spoznavanju dela s posameznimi programi, ampak učence seznanja s temeljnimi računalniškimi koncepti in procesi. Učenci se pri računalništvu seznanjajo s tehnikami in metodami reševanja problemov in razvijajo algoritmičen način razmišljanja, spoznavajo omejitve računalnikov in njihov vpliv na družbo. Način dela pri predmetu spodbuja ustvarjalnost, sodelovanje in poseben način razmišljanja ter delovanja. S spoznavanjem računalniških konceptov in razvijanjem postopkovnega načina razmišljanja učenci pridobivajo znanja, spretnosti in veščine, ki so veliko bolj trajni kot hitro razvijajoče se tehnologije. Ta znanja so neodvisna od tehnologij. Znanja, ki jih pridobijo učenci pri tem predmetu, so prenosljiva ter uporabna na vseh področjih človeških dejavnosti. Učencem bodo koristila tudi pri drugih predmetih in v poznejšem življenju. Ta znanja, spretnosti in veščine so del digitalne pismenosti v evropskem referenčnem okvirju osmih ključnih kompetenc.

Učenci spoznavajo temeljne koncepte računalništva, razvijajo algoritmični način razmišljanja in spoznavajo strategije reševanja problemov. Razvijajo sposobnost in odgovornost za sodelovanje v skupini ter si krepijo pozitivno samopodobo. Pridobivajo sposobnost izbiranja najustreznejše poti za rešitev problema. Spoznavajo omejitve človeških sposobnosti in umetne inteligence in se zavedajo omejitev računalniških tehnologij. Pridobivajo zmožnost razdelitve problema na manjše probleme in se seznanjajo z abstrakcijo oziroma poenostavljanjem. Učenci spoznavajo in razvijajo zmožnost modeliranja ter razvijajo ustvarjalnost, natančnost in logično razmišljanje. Poleg tega pa še razvijajo in bogatijo svoj jezikovni zaklad ter skrbijo za pravilno slovensko izražanje in strokovno terminologijo.

Časovni obseg

Neobvezni izbirni predmet računalništvo se izvaja eno uro tedensko.

Učenec se v pouk računalništva vključi prostovoljno, vendar ga mora, ko se vanj vključi, obiskovati do konca pouka v tekočem šolskem letu.

Šport

V današnjem času, ki ga označujejo čedalje manjša gibalna dejavnost, nezdrave prehranjevalne navade in specifični, večkrat rizični načini preživljanja prostega časa, ima športna dejavnost v šoli poseben pomen za zdrav razvoj odraščajočih učencev. Strokovnjaki poudarjajo, da le strokovno vodena, dovolj intenzivna, kakovostno strukturirana in redna športna vadba lahko nevtralizira negativne posledice današnjega pretežno sedečega življenja in neustreznih prehranjevalnih navad sodobnih mladih generacij.

Gibanje ima številne pozitivne vplive na zdravje človeka. Ti vplivi so najpomembnejši v obdobju odraščanja. S primerno športno vadbo navajamo učence na zavesten nadzor pri izvedbi položajev in gibanj telesa ter tako oblikujemo pravilno telesno držo; razvijamo koordinacijo gibanja, vzdržljivost, moč, hitrost in gibljivost; učinkovito uravnavamo telesno težo in količino podkožnega maščevja, pripomoremo h gradnji kostne mase in pozitivno vplivamo na številna druga področja učenčevega razvoja. Izvajanje raznolikih športnih dejavnosti omogoča pridobivanje gibalnih kompetenc, kar predstavlja eno od najpomembnejših razvojnih nalog v otroštvu in mladostništvu.

Neobvezni izbirni predmet šport zato vključuje predvsem tiste vsebine, ki v tem starostnem obdobju učinkovito vplivajo na telesni in gibalni razvoj učencev, spodbujajo njihovo ustvarjalnost, hkrati pa so z vidika športno-rekreativnih učinkov pomembne za kakovostno preživljanje prostega časa v vseh življenjskih obdobjih. Izbor zanimivih vsebin, učiteljeva organizacija pouka in pedagoška ravnanja omogočajo, da učenci spoznavajo vplive različnih gibalnih dejavnosti na zdravje in razumejo pomen telesne in duševne sprostitve, s sodelovanjem v skupini pa pridobivajo tudi ustrezne socialne spretnosti. Vse pomembnejše poslanstvo strokovno vodene športne vadbe pa je tudi oblikovanje temeljnih vrednot, kot so strpnost, solidarnost, sodelovanje, odgovornost, delavnost, samoobvladovanje, disciplina, spoštovanje pravil, poštenost, kritično mišljenje, predvidevanje posledic lastnih dejanj, odnos do narave. S pravilno vodenim procesom, v katerem učence učitelj navaja, da je njihov napredek odvisen predvsem od njihovega prizadevanja, pridobivajo samozavest, hkrati pa se naučijo ovrednotiti svoje sposobnosti in prepoznati omejitve ter tako razumeti in spoštovati različnost med ljudmi.

Neobvezni izbirni predmet šport vključuje vsebine, ki morajo biti prisotne v vsakodnevni športni vadbi učencev (teki, skoki, plezanja, akrobatske prvine idr.), in številne nove vsebine, ki jih ni v rednem programu predmeta šport. Tako dopolnjuje osnovni program predmeta šport, skupaj pa predstavljata obogateno celoto in pomembno spodbudo za oblikovanje učenčevega dejavnega življenjskega sloga. Z

dejavnim življenjskim slogom bo tako lahko v mladostništvu in odraslosti skrbel za dobro počutje, zdravje, vitalnost in življenjski optimizem.

Učenci bodo s pomočjo kakovostne, dovolj intenzivne in varne športne vadbe izboljšali svojo gibalno kompetentnost, tako da bodo ustrezno gibalno učinkoviti glede na svoje značilnosti in stopnjo biološkega razvoja; bodo usvojili nekatere nove spretnosti in znanja, ki jim bodo omogočala varno in odgovorno sodelovanje v različnih športnih dejavnostih pri pouku in v prostem času in bodo razumeli pomen vsakodnevnega gibanja in športa ter njihovih vplivov na oblikovanje dejavnega življenjskega sloga.

Časovni obseg

Neobvezni izbirni predmet šport se izvaja eno uro tedensko.

Učenec se v pouk športa vključi prostovoljno, vendar ga mora, ko se vanj vključi, obiskovati do konca pouka v tekočem šolskem letu.

Tehnika

Neobvezni izbirni predmet tehnika pogloblja, razširja in nadgrajuje predmeta naravoslovje in tehnika v 4. in 5. ter tehnika in tehnologija v 6. razredu. Predmet omogoča učencem poglobitev in sintezo nekaterih temeljnih znanj s tehničnega področja in povezavo z drugimi predmetnimi področji. Predstavlja načine, sredstva in organizacijske oblike spreminjanja narave ter učinke nanjo, kar v ustvarjalnem delovnem procesu pomeni preoblikovanje in oblikovanje naravnih in umetnih gradiv v novo obliko.

Razširja osnovna spoznanja o tehnoloških lastnostih posameznih gradiv in praktična znanja, spretnosti in delovne navade pri uporabi orodja, pripomočkov, strojev in naprav za oblikovanje in obdelavo gradiv. Pri praktičnem delu učenci spoznavajo nevarnosti in varnostne ukrepe ter razvijajo spretnosti in navade pri uporabi zaščitnih sredstev.

Konstruiranje modelov s sestavljanjami omogoča pridobivanje tehničnega in fizikalnega znanja in izkušenj ter razvijanje sposobnosti za ustvarjalnost in konstruktorstvo.

Risanje in branje tehnične in tehnološke dokumentacije pomenita načine in sredstva grafičnega in pisnega sporazumevanja v tehniki in tehnologiji ter navajanje na izražanje zamisli, kar razvija prostorsko predstavljalnost in prostorsko inteligenco učencev. Spodbuja ustno izražanje z uporabo slovenskih tehničnih izrazov.

Predmet v okviru procesno zasnovanega pouka spodbuja celovit razvoj umskih, senzoričnih in psihomotoričnih sposobnosti ter oblikovanje socialnih vrednot. Oblikuje pozitiven odnos do tehnike. Pri delu v skupini razvija sposobnosti sodelovanja in vodenja.

Učitelji spodbujajo nastanek izdelkov, sestavljenih iz različnih gradiv, ki so uporabni.

Časovni obseg

Neobvezni izbirni predmet tehnika se izvaja eno uro tedensko.

Učenec se v pouk tehnike vključi prostovoljno, vendar ga mora, ko se vanj vključi, obiskovati do konca pouka v tekočem šolskem letu.

Umetnost

Umetniško izražanje je človekova potreba, vezana na področji ustvarjalnosti in inovativnosti. Omenjeni kompetenci sta ključni za uspešno delovanje posameznika in širše družbe v 21. stoletju, zato sta tudi prednostno obravnavani v učnem načrtu neobveznega izbirnega predmeta umetnost.

Kulturno-umetnostno vzgojo učencev obravnavamo prek ustvarjanja kulturno-umetniških del (npr. ustvarjanje gledališke, lutkovne predstave, filma, plesne, folklorne postavitve, muzikala, literarnega, glasbenega dogodka, likovne razstave). Učenci z izkušenjskim učenjem pridobijo elementarne izkušnje skozi umetnost, kar je podlaga za ponotranjenje in razumevanje vrhunske umetnosti (vzgoja poslušalcev, gledalcev in bodočih izvajalcev vrhunske umetnosti, vzgoja za kakovostno preživljanje prostega časa). Tako je učenčeva ustvarjalnost temeljni pogoj za oblikovanje in nastajanje vrhunske ustvarjalnosti in umetnosti.

Učenci z ustvarjanjem izražajo in spoznavajo sebe v odnosu do okolja ter pri tem osebno rastejo (razvoj učenčeve samozavesti, samopodobe, osebne in nacionalne identitete).

Predmet je enoleten oziroma je projektno zasnovan, pri čemer učitelj v sodelovanju z učenci vsako leto na novo izbere tematiko in vsebine za uresničevanje ciljev predmeta. Cilje, zapisane v učnem načrtu, učitelj uresničuje selektivno glede na sposobnosti, spretnosti, motivacijo, interese in predznanja učencev.

Skladno s poklicno etiko, osebno estetiko in lastnim poznavanjem življenja ter sveta učitelj lahko dodaja, dopolnjuje, zamenjuje in prilagaja cilje glede na interese in sposobnosti učencev, glede na svoja predznanja in usposobljenosti za delo, glede na razmere za delo itd., vendar mora slediti temeljni usmeritvi in namenu tega izbirnega predmeta.

Časovni obseg

Neobvezni izbirni predmet umetnost se izvaja eno uro tedensko.

Učenec se v pouk umetnosti vključi prostovoljno, vendar ga mora, ko se vanj vključi, obiskovati do konca pouka v tekočem šolskem letu.